

*Årsplan for Eventyrland
2017 - 2018*

Velkommen til et nytt barnehageår.

Dette barnehageåret startet med at vi fikk ny *Rammeplan for barnehagen- innhold og oppgaver* (Utdanningsdirektoratet 2017).

Rammeplanen bygger på barnehageloven og fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Siden den nye rammeplanen er noe annerledes enn tidligere rammeplan, har vi på Sørholtet barnehage valgt å bruke hele året på å implementere den, og lage nye føringsdokumenter for hele barnehagen.

Innholdet i drift for barn og foreldre, ville uansett ikke bli veldig forandret, derfor valgte vi å la forrige årets plan være gjeldende frem til nå.

Denne planen og det daglige arbeidet i barnehagen bygger på retningslinjer gitt fra rammeplanen, tidligere *Virksomhetsplanen* for Sørholtet barnehage, og faglitteratur. Det kommer også ny overordnet plan for barnehagen i løpet av året.

Mål for 2017-2018.

På Eventyrland har vi de to tidligere årene hatt som mål å «redde verden». Siden ting fortsatt er som det er ute i verden, har vi muligens ikke nådd målet, men vi har ikke tenkt å gi oss med det. Og selvfølgelig kan ikke vi redde hele verden alene, men vi tenker at hvis vi, sammen med dere foreldre og nærmiljøet, kan gi alle barna på Eventyrland den beste starten i livet, kan de gå ut som trygge og lykkelige mennesker som gjør en positiv forskjell for det samfunnet de møter.

For å nå dette målet trenger man noen redskaper, eller menneskelige egenskaper, sånn som gode holdninger, bra moral, empati, kunnskap, toleranse, god sosial kompetanse, trygghet og evnen til å ta etiske valg. For å klare å ta disse redskapene i bruk, må man først og fremst ha det bra med seg selv, altså ha et godt selvbilde.

I pedagogikken skiller vi mellom selvbilde og selvtillit. Selvtillit handler om å ha tro på seg selv i prestasjoner, som sykle, tegne, klatre, synge osv., mens et godt selvbilde handler om å ha tro på seg selv som menneske, altså være glad i seg selv, selv om man ikke er best i alle aktiviteter. Å ha god selvtillit er altså ikke ensbetydende med at man har det bra med seg selv.

Og bygge et godt selvbilde er en livslang prosess, og denne prosessen kaller vi for *danning*. I danning ligger det utvikling, modning, forming, speiling, oppfattelse, tolkning, erfaringer m.m.. Danning er rett og slett det å bli seg selv. Når man er sammen med andre, speiler man seg i andres reaksjon på oss. Spesielt gjør barn det, og det er slik de danner seg et bilde av seg selv. De lærer mere om seg selv gjennom speiling, enn gjennom hva vi sier til dem, eller hva vi prøver å *lære* dem. Og de speiler seg mere i andre barn enn i oss voksne, derfor kan veien til et godt selvbilde bli svingete og lang, siden reaksjonene de får fra andre barn kan misforstås like lett som de forstås. Om vi voksne for eksempel oppmuntrer og sier «oi, har du kledd på deg helt selv, så bra», hjelper det lite på motivasjonen hvis et annet barn sier, «Jeg var ferdig først..!»

Å ha en positiv adferd for barn, er like vanlig som en negativ. Vi blir ikke født som positive individer som utvikler oss i feil retning, ei heller blir vi født som egoistiske vesener som utvikler oss til empatiske vidundere. Vi blir født med litt av alt, og danning handler om å jobbe seg frem til den *rette veien*. Vi voksne i barnehagen, sammen med dere foreldre, må jobbe bevisst for å lede barn i riktig retning.

Her er noe av det barna skal møte på Eventyrland for å nå målet:

Barna skal få komme inn til Eventyrland med hele seg, og få anerkjennelse for den de er. Få medvirke, prøve seg frem og ta avgjørelser, men også få lov til å ombestemme seg eller gjøre feil.

De skal møte lydhøre, omsorgsfulle, tålmodige og veiledende voksne som setter ord på barnas opplevelser, motiverer, støtter og gir likeverdig behandling.

De skal også oppleve gleden over å dele med andre, orke at andre har eller gjør noe de ikke har, og unne dem det.

Urettferdig er et hyppig brukt ord for barn, og de er raske til i å påpeke *hva* som er urettferdig. For barna er det gjerne en utfordrende følelse, siden barn av natur er opptatt av at ting skal være likt og rettferdig, og at tankene deres om hva som er rettferdig ikke nødvendigvis stemmer med andres tanker i samme situasjon. For barn kan like gjerne rettferdig bety; «**jeg** skal være først», eller «**jeg skal** være med»

For oss er det viktig å møte denne «urettferdige» verden sammen med dem, og hjelpe dem til å tåle, takle og forstå den, **for verden er helt klart urettferdig**. Klarer du og takle et, «nei, den kan du ikke få», eller, «nei det er ikke din tur nå» når du er 4 år, klarer du letter å takle en avvisning eller et nei når du for eksempel er 24 år.

Dette har vi gode erfaringer med gjennom flere år, og det er fint å se barn som er *runde i kantene*, og kan unne andre noe positivt selv om de ikke har det selv.

Dette er essensielt i fokusområdet vårt, Livsmestring og helse, som beskrives under.

Og danne et godt selvbilde er altså tosidig, det handler om å være trygg og ha det fint med seg selv, og det handler om å ønske fine ting for andre.

Fokusområder

Livsmestring og helse.

Livsmestring og helse er et nytt begrep i Rammeplanen, og kort fortalt handler det om fysisk og psykisk helse.

Om psykisk helse sier WHO;

”En tilstand av velvære der individet kan realisere sine muligheter, kan håndtere normale stressituasjoner i livet, kan arbeidet på en fruktbar og produktiv måte og har mulighet til å bidra overfor andre og i samfunnet.” 4. okt. 2012.

Vi har lenge hatt en tanke om å skjerme barn for vanskeligheter og utfordringer, men det er viktig at de får kjenne på alle livets sider, og i barnehagen skal de få det gjennom trygge voksne og trygge rammer. De skal få prøve- og feile, mestre motgang og medgang, kjenne på sorg og glede, oppleve samhold men også orke å være alene.

Med en stadig raskere utvikling, sosialt, økonomisk og miljømessig, trusler i verden og et åpnere samfunn gjennom bl.a. medier, blir det høyere krav og større psykisk press på dagens barn. De måles i ferdigheter og kunnskaper allerede fra grunnskolen, og det stilles høye krav til mestring, toleranse og medmenneskelighet. Barn har av natur høye krav til seg allerede fra barnehagealder, og med presset utenfra ser man at mange strever med å godta seg selv som den man er. Dermed kan utfordringene bli uoverkommelige til langt opp i voksen alder, og for noen hele livet. Derfor er det viktig med *tidlig innsats*, grunnlaget må legges i barnehagen.

Om livsmestring og helse sier Rammeplanen bl.a.:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Det handler altså om å takle alle sider av livet, og det klarer man best gjennom å ha et godt selvbilde.

Mobbing og relasjoner.

Forrige årets fokusområder var mobbing og relasjoner. Mobbing er noe man stadig må jobbe med, derfor viderefører vi dette fokusområdet et år til. Mobbing og relasjoner handler om barns selvbilde. Jeg har jo nevnt en del om dette i punktene over, og skal ikke gjenta for mye her, men en kan kort si at **om barn har det bra med seg selv, altså har et bra selvbilde, og i tillegg opplever å være i gode relasjoner, har det liten nytte av å mobbe andre. Og et barn som har det bra med seg selv, er heller ikke så mottagelig for andres negative handlinger.**

Det ligger i oss mennesker et behov for å være noe, hevde oss. Og om barna ikke er fornøyd med seg selv, hvordan de oppleves gjennom speiling i andre, kan det lett oppstå negative mønstre. Det de ønsker seg er tilbakemeldinger og **tilhørighet** hos andre, og får de ikke det kan de lett ty til uønsket adferd, for den blir de i alle fall sett for.

Vi må også være oppmerksomme på at det er forskjell på opplevd mobbing og faktisk mobbing. Et barn som hevder seg selv på andres bekostning har nødvendigvis ikke en bevissthet om at det skader andre. Behovet for å passe inn, bli sett og høre til, tar for stor plass til at de ser hva det gjør med andre.

En annen utfordring kan være at barn ikke så godt forstår forskjellen mellom for eksempel *å le av, eller å le med.*

Arbeidet med livsmestring, mobbing og relasjonsbygging går i hverandre, og det er en altopplukende og tidkrevende jobb. Den krever at vi voksne er tilstede i alle aktiviteter i løpet av hele dagen, slik at vi kan sette ord på, oppmuntre, rose, motivere, forklare og veilede til ønsket adferd.

Allikevel får vi ikke med oss alt, og dere foreldre blir derfor veldig viktige støttespillere for oss. Det er gjerne til dere barna forteller hvordan de har det, og da må dere fortelle det videre til oss. Ingen følelse er for liten, og får vi tidlig beskjed er det mye lettere og jobbe med en situasjon.

Positive opplevelser virker alltid motiverende for barna, og det skaper både gode relasjoner og et godt selvbilde, og dermed blir det hele en god sirkel.

Et lite hjertesukk til slutt. Gode holdninger, moral og etikk læres av alle nære og kjære voksne. Oppfordrer derfor alle foreldre og andre pårørende til å ha en bevisst holdning til hvordan dere snakker om verden, samfunnet og de mennesker dere ser og møter når barna deres er til stede.

Foreldresamarbeid.

I Rammeplanen står det at *vi skal jobbe i samarbeid og forståelse med hjemmet*, og det er viktig for oss at dere har tillit til at vi tar avgjørelser og handler ut fra barnas beste. Vi ønsker å gi barna en god hverdag når dere må være borte fra dem, slik at dere får en forutsigbar og trygg dag. For at vi skal kunne gi barna den beste oppfølgingen, er det viktig med et tett og godt foreldresamarbeid. Det legges det opp til 2 foreldresamtaler i året, men det er også mulig å be om en samtale ekstra hvis det er noe man ønsker å ta opp. Mest av alt setter vi pris på gjensidig kontakt ved levering og henting, og tar gjerne i mot små og store beskjeder, ønsker eller behov.

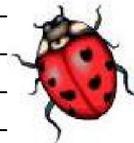
Rammeplanen sier videre at «samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen **alltid skal ha barnets beste som mål**». Vi er åpne for spørsmål, kritikk, tilbakemeldinger og ros, og vil gi dere det samme om vi opplever noe vi må drøfte med dere på barnas vegne. Vi ønsker altså at samarbeidet skal bære preg av *gi og ta*, både for dere og oss.

Barna

Rammeplanen sier «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

I dette ligger det at alle barn, uansett utvikling eller bakgrunn skal ha like muligheter, alle barn skal behandles med respekt og likeverd, få sine fysiske og psykiske behov for omsorg dekt, få undre, utforske, leke og utfolde seg i trygge omgivelser.

Skolestartere	Vetter	Rytmetroll
Ariana	Ida	Liina
Lilly	Elvira	Erle
Louise	Maya	Vilja
Mathias	Mie	Victoria
Sofie	Olivia	Olivia
Victoria	Lily	Eira
Thomas	Lotta	
Maira	Ibrahim	
Julian Emil	Mariam	
	Nikole	

Voksne

Den nye rammeplanen er full av punkter som beskriver hva personalet **skal**, og vi nevner «noen»; *ivareta, planlegge, være lydhør, støtte, oppmuntre, bidra til, organisere, fremme, observere, veilede, være bevisst, ta initiativ, tilrettelegge, synliggjøre, anerkjenne, utfordre, være oppmerksomme, berike, utvide, skape, samtale, forebygge, respondere, stimulere, oppdage, introdusere, motivere, variere, være aktive, gi tilgang, oppdatere, sette av tid, imøtekomme, utforske, styrke, stimulere, nyttiggjøre fagkunnskap, utnytte materiale, formidle, filosofere, osv.*, og alt dette skal gjøres til barnas beste og i tråd med lovverket.

Så når vi skriver i fredagsbrevene at vi **bare** har vært på avdelingen og lekt, så er det blant annet dette vi voksne har holdt på med.

Som team er vi opptatt av at det skal være masse humor og glede. Vi skal stå for gode holdninger og verdier, trekke det beste ut av hverandre, og jobbe mot at fleksibilitet, samarbeid og kreative løsninger fører oss lengst.

Litt om oss.

Mads er assistent, har jobbet på Eventyrland i 4 år, og 7 år i barnehagen før det. Han liker fotball, friluftsliv, tull og tøys og å leke.

Mona er førskolelære, har jobbet 2 år på Eventyrland, 12 år i barnehagen før det, og ca. 6 år i andre barnehager tidligere. Hun liker godt å være ute, både i bhg og på tur. Liker å være impulsiv, og fokusere på det barna er opptatt av i øyeblikket.

Karianne er barne- og ungdomsarbeider og startet i Sørholtet barnehage nå i september. Hun har jobbet i en annen barnehage i 13 år, og tar tilleggsutdanning i *barn med særskilte behov*.

Hun liker å jobbe med prosjekter i forhold til lek, skape magi og gylne øyeblikk. Hun liker også tur i skog og mark.

Fatima har vært i barnehagen fra 2014, først i praksis, og nå som fast vikar. Hun har jobbet på Eventyrland i 2 år. I år er hun på Eventyrland to dager i uken, og på andre avdelinger utenom det. Hun liker positivitet, være kreativ, bord-aktiviteter, gå på tur, og lære nye ting sammen med barna.

Anne er pedagogiskleder, og har vært det 4 år på Eventyrland. Før det var hun 1 år på Trollebo som førskolelærer, og har jobbet 17 år i andre barnehager i Oslo og Jessheim tidligere. Hun liker å filosofere og undre seg over verden og naturen, gå på tur, legge til rette for lek, og være kreativ og tøysete.

Tilvenning

Siden årsplanen har vært noe forsinket, er tilvenningen nesten over. Men sier litt kort om hva vi tenker uansett.

Vi startet opp barnehageåret med 8 nye barn. 6 var interne, og 2 eksterne. Det har vært viktig for oss å sette av tid slik at alle kunne finne seg til rette og bli trygge. Noen barn finner nye venner med en gang, men kan bruke lang tid på å bli helt trygge, mens andre blir trygge veldig fort, og bruker lang tid på å få seg venner. Andre igjen sklir rett inn i gruppa som om de har vært der alltid.

Vi synes at årets tilvenningsperiode har gått bra, men er også forberedt på at noen fortsatt kan få perioder hvor de for eksempel begynne å savne mamma og pappa eller gamle venner etter en stund.

Her igjen er dere foreldre viktige. Om det er gamle eller nye barn, er det nødvendig for oss at dere gir tilbakemeldinger på hvordan dere opplever at barnet har det, eller hvordan dere selv har det. Det er ikke alltid vi ser alt selv om vi vil, så vi ønsker oss en åpen dialog.

Studenter.

Også i år skal Anne være praksislærer for studenter fra Høyskolen i Innlandet. Dette mener vi er positivt, for med studentene kommer det undrende spørsmål inn til Eventyrland. Det gjør at vi voksne må kjenne vårt pedagogiske grunnsyn, og ha en bevist holdning til den jobben vi skal gjøre med barna.

Med studentene kommer det også inn fersk kunnskap fra fagfeltet, og vi blir «tvunget» til å følge med og ikke gro fast i gammelt tankegods.

I tillegg til den ene som allerede har vært her, kommer det to nye studenter. De er første års studenter, og starter i uke 44.

Uka:

Mandag	Møtedag	Når vi har møte passer Blåbær barna våre, og motsatt.
Tirsdag	Tur for Vetter og Rytmetroll.	Skolestarterne har klubb/tur.
Onsdag	Aldersinndelte grupper Fra kl. 10.00 – 12.00	Skolestartere på tur.
Torsdag		Skolestarterklubb har klubb
Fredag	Fredagsfest ca. kl. 9.30/10:00	

Dagen vår:

Klokka:	Aktiviteter
07:00	Barnehagen åpner, lek
07:30 – 09:00	Frokost, lek.
09:00	Lek
10:00	Aktiviteter, turer, klubber, lek.
11:30	Lunsj.
12:30	Utetid.
14:30	Enkelt måltid og frukt.
15-17	Lek ute eller inne.
17:00	Barnehagen stenger.

Mellom kl 07.00 og 08:00 er det bare en voksen på jobb, så barna må eventuelt leveres på Tusenfryd (fellesrommet), der frokosten serveres fra kl. 7.30 og 9.00.

Det er ingen *kjernetid* hos oss, dere får komme og gå når dere vil. Gi gjerne beskjed hvis dere skal noe eller er sene, men det er ingen plikt. Hvis barnet er sykt derimot, da skal vi ha beskjed.

Sørg for at en voksen har sett dere når dere leverer, slik at vi av sikkerhetsmessige årsaker vet hvem som har kommet og ikke. I tillegg er det greit for barna å bli møtt av en voksen som ser dem og sier ”Hei”.

Mange barn liker faste rutinemessige avskjeder, eller noen synes det er litt trist når foreldrene må gå, men bare si i fra til oss hvordan dere vil ha det så hjelper vi til å finne den beste løsningen. På morgenen og ettermiddag er vi færre voksne, kanskje vi ikke ser alle med en gang, så ikke vær redd for å rope på oss eller be om oppmerksomhet.

Ukeplanen og tidene er tenkt som et utgangspunkt, og når vi ikke er avhengige av å samkjøre med andre, er vi veldig glad i fleksibilitet og *slingringsmonn*.

Lek

Lek vil alltid være det viktigste i barnehagen. Det er det vi gjør hele tiden, og det er der barn lærer. Hverdagssituasjoner, som måltid, påkledning osv., er selvfølgelig også læringsarenaer, men det er i leken barna er trygge, koser seg, ler, verdsetter andre, og er åpne for innspill.

Psykolog H Montgomery sier; **akkurat i det vi ler, er alle sorger borte.**

Det betyr altså at leken er en viktig motivasjonsfaktor når man for eksempel skal jobbe med å bygge et godt selvbilde.

Men leken har også egenverdi, barn leker fordi det er gøy, og den gleden skal vi ALDRI ta fra dem :o)

Klubber.

På onsdager deles barna i grupper etter alder, på tvers av avdelingene.

Voksne på skolestartergruppa: Mads, Mona, Hanne

Voksne på Vetter er Anja, Karianne og Tone R.

Og voksne på Rytmetroll er Tone O og Anne.

Skolestarterne.

Skolestarterne er sammen med resten av gruppa hver dag på morgenen og ettermiddagen, men har eget opplegg og planer midt på dagen tirsdag, onsdag og torsdag. De får også eget fredagsbrev. Hvis det er spesielle ting som skjer en dag, kan vi droppe opplegget og være sammen alle sammen hele dagen.

Måltider.

Rammeplanen sier; «Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner». Matglede og sunne helsevaner får man best hvis man har positive opplevelser. Utenom å få i seg mat, skal formålet med måltidet altså være at det oppleves som hyggelig. Barna skal få positive erfaringer med å være en del av et fellesskap, kose seg med maten og føle glede og mestring. De skal introduseres for nye smaker, men selv få være med å bestemme når og hvordan. **Tilbud og tilgang har ofte mye bedre effekt enn tvang.**

De skal få kjenne på hvor mye mat de trenger for å bli mette, få ansvar for å dekke på og rydde av, og oppleve glede over og klarer dette.

Vi voksne skal delta aktivt, som hjelpere og forbilder for *god bordskikk*. Rundt måltidet skal voksne lytte til og prate med barna om det de er opptatt av, og veilede og oppmuntre i det praktiske.

God stemning gir gode matvaner!

Samling.

Vi har samling nesten hver dag. For det meste er det en uformell samling i garderoben, hvor vi samles før maten. I samling kan vi bl.a. synge, leke, tulle, lese, lage historier, lære, jobbe med prosjekter, vente på tur, rim og regler, respektere andres taletid, filosofere, øve på å stå frem i en gruppe og ikke minst er det en anledning til å samtale rundt aktuelle temaer og ting vi er opptatt av.

Mest av alt er dette en hyggelig stund hvor alle barna samles uavhengig av hva vi har gjort tidligere på dagen og hvem vi har lekt med, og barnas medvirkning er i fokus. Innimellom er det f.eks. barna selv som leder samlingsstunden. Dette er veldig populært og gøy, og selvfølgelig helt frivillig.

Hverdagssituasjoner/ klare selv.

De fleste barn ønsker å klare selv, og det ønsker vi også og oppmuntre til.

«For hver gang vi hjelper et barn med noe det kunne klart selv, så hjelper vi det til hjelpeløshet», sier Synnøve Haugen. Det betyr absolutt ikke at vi skal slutte å være snille og rekke ut en hjelpende hånd, men at vi skal veilede og oppmuntre der barn selv ønsker å mestre. Dette foregår hele tiden i løpet av dagen, for eksempel i garderoben, ved matbordet, rydding, ha ansvar for en oppgave, klatre opp eller ned av noe, hjelpe voksne med praktiske oppgaver, i lek osv.. Mestring og positive tilbakemeldinger er også en viktig faktor i bygging av barns selvbilde, og virker veldig motiverende for nye utfordringer.

Vi skal også oppmuntre barna til å hjelpe hverandre. Vi ser at barna blir stolte når de hjelper andre, de vokser i rollen, og de kan kjenne på glede over både å få hjelp og å gi hjelp. Ikke minst er dette relasjonsskapende.

Når det gjelder å klare selv i garderoben, trenger vi litt hjelp av dere. Barna øver ikke bare på å kle på seg selv, de øver også på å finne frem og holde orden. Derfor ønsker vi at dere jevnlig tar en titt på utstyret, både i garderobeskapet, ute på knaggen og i skohylla. Det er mye lettere for barna å klare selv når det er litt orden i kaoset. Sørg også for at barna har det de trenger av utsyr, så slipper de å lete etter ting som ikke er der, og fortell dem gjerne hvis dere skaffer noe nytt, siden noen barn ikke vet hva som er deres og ikke.

Når barna begynner på skolen er en av utfordringene at de ikke har kontroll og oversikt over sine egne ting, så det er viktig å øve.

Turer.

Tirsdag er turdag for Vetter og Rytmetroll, da går vi stort sett alltid på tur, kort eller lang. Men vi styrer dette mye etter været og årstiden. Ikke fordi vi bare vil gå på tur i solskinn, men fordi små fingre, tær og kinn fort blir kalde når det snør eller regner sidelengs, og blåser stiv kuling. Vi ønsker derfor å være fleksible, og planlegge litt etter den dagen vi har foran oss. Været er jo rimelig skiftende her i nord :o)

Utenom været tilpasses turene også etter alder, fysikk og interesser hos barn og voksne. Ofte blir veien til mens vi går, og det er ikke så viktig hvor langt vi gikk, eller hvor vi endte, opplevelser og skatter finnes på hvert hjørne. Vi har mange små skogholt i nærmiljøet, Nordbytjernet, en stor akebakke i Nordbyparken, og en kjempe fin skogplass å gå til, men kom gjerne med forslag til fine tursteder eller ting vi bør få med oss.

Noen ganger drar vi på lengre turer, for eksempel med buss eller tog.

Mål for turene er først og fremst at barna skal ha positive og felles opplevelser sammen med andre barn og voksne, og oppleve glede over å være på tur. Felles opplevelser gir grunnlag og innspill til leken. I tillegg skal barna få utvikle motoriske og språklige ferdigheter, kunnskap om samfunn, miljø, miljøvern, bærekraftig utvikling, og kunne filosofer, undre og glede seg over naturens fantastiske estetikk og rariteter.

Det er viktigere for oss at barna har medvirkning, får være impulsive, og får tid til å være nysgjerrige og utforskende til alt vi ser. Om vi ikke har dårlig tid og må rekke en buss, stopper vi gjerne opp, tar oss en ladepause eller forsker på rare ting vi finner på vår vei.

I tillegg snakker vi mye om å passe på, følge med og følge regler når man er i trafikken.

Vi tar med all mat og drikke hver gang, men kanskje vi spør om dere kan ta med sekk noen ganger i løpet av året, hvis vi skal på lengre turer.

Rammeplanens fagområder.

Barnehagen er organisert under Utdanningsdirektoratet, og med det en del av barns utdanningsløp. Akkurat som grunnskolen er viktig for videre utdanning, er barnehagen viktig for grunnskolen. Det betyr ikke at de skal lære seg å lese, skrive og regne i barnehagen, det er det skolen som skal ta seg av, men de skal undre, utforske, skape og tilegne seg grunnleggende kompetanse slik at de har forutsetninger til å forstå det som formidles i skolen. For eksempel skal de vite noe om hvorfor vi trenger å lese, hva vi kan bruke tall til, hvilke dyr som bor i skogen, hvor maten kommer fra, hvorfor vi trenger lastebiler og busser, at det er forskjell på fattig og rik, at noen ting kan ha flere svar, hva som skjer med en gjærdeig, at det finnes utallige måter å lage et kunstverk, at en humle er viktig for en bærekraftig utvikling, hvorfor vi ikke må kaste søppel i naturen osv.. **Aller viktigst er det at læring i barnehagen virker motiverende og gøy, slik at barna kan møte opp på skolen med nysgjerrighet og lyst til å lære mere.** Rammeplanens sier; «Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag».

Dette skal altså foregå i en helhetlig tenkning, det vil si at kunnskap og erfaringer kommer naturlig inn i lek og hverdagsaktiviteter, gjennom bevisste voksne, som veileder og formidler, men som også lever seg inn i lek og filosofiske fabuleringer.

Kunnskaper tilegnes der det oppstår erfaringer og refleksjon, og ikke gjennom enveis kommunikasjon.

Rammeplanen har delt fagområdene i 7 områder, og vi nevner kort opp hva dette kan inneholde.

-kommunikasjon, språk og tekst – barna skal utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Dette skjer bl.a. gjennom litteratur, rim og regler, sang, dramatisering, samtaler, filosofi, tekstforfatting, opplesning og lytting.

-kropp, bevegelse, mat og helse – «Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser». (Rammeplanen)

-kunst, kultur og kreativitet -barn skal få oppleve, utvikle og gjennomføre ulike sjangre innen musikk, kunst, drama, dans og litteratur.

De skal ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer, og motiveres til å ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.

Å utfolde seg kreativt er motiverende, avslappende og underholdende, og viktig i forhold til å øve seg på å tenke ut av boksen og finne kreative løsninger i fremtiden.

På en annen side er det ingen selvfølge at alle for eksempel liker å tegne eller male, så det gjelder å finne alternative måter å utfolde seg.

-natur, miljø og teknologi- Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.

Varierte erfaringer og kunnskaper vil gjøre at barna bygger et eierforhold til naturen og miljøet, og med det skaper en fascinasjon og nysgjerrighet for det som lever, slik at vi ønsker og i vare ta- og beskytte. De skal også få erfaringer i bruk av teknologi og redskaper.

-antall, rom og form – «Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.» (Rammeplanen)

-etikk, religion og filosofi- «Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft». (Rammeplanen)

Barna skal bry seg om og hjelpe hverandre i det daglig, utvikle empati, rettferdig sans, god moral og holdninger, og øve seg på å ta etiske valg.

-nærmiljø og samfunn – Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Barn skal få et innblikk i nåtid, fortid og fremtid, samfunnets likheter og ulikheter her hjemme og i verden generelt. Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer, og utvikle en nysgjerrig og kritisk sans til mediebildet.

Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Personalet skal gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme.

Avslutning.

Håper vi har snekret sammen en plan dere foreldrene kan være fornøyd med. At den kan legge grunnlaget for et godt samarbeid, og at dere kan føle dere inkludert i det pedagogiske arbeidet.

Om vi klarer å redde verden gjenstår å se, men vi gleder oss i alle fall til å ta fatt på oppgaven.

Oppfordrer også alle til å lese Rammeplanen, som dere finner på:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Diverse informasjon

Vi sender ut månedsplaner, fredagsbrev og diverse informasjon på mail, og noe på SMS. Noen ganger henges også informasjonen opp på døra inne til garderoben.

Vi tar gjerne imot info og beskjeder fra dere både på SMS og mail.

Mail: eventyrland@sorholtet.no

Avdelingens mobil: **95 40 67 35**

Direkte nr. til avdelingen: 67 02 47 71

I en travel hverdag er det dessverre ikke alltid vi får tatt telefonen, men hvis dere ringer på kontonummeret til styrer, er det nesten garantert at noen tar telefonen og kan gi den videre til oss.

Styrer/Marit: **67024770**

Viktige datoer:

Planleggingsdager:

Mandag 28. august
Fredag 22. september
Fredag 3. november
Tirsdag 2. januar
Fredag 18.mai

Disse dagene er barnehagen stengt for barna.

Dato for dugnad og sommerfest kommer når det nærmer seg.

Utstyr:

Merke gjerne barnas tøy godt, hvis du vil beholde dem. Vi er mange kokker og mye søl, så veien tilbake til eieren kan bli lang uten navn. Vi har tusj :o)

Som nevnt, sjekk også klær og utstyr jevnlig, når alt er på plass er det lettere for barna å finne veien gjennom jungelen.

Vi er her for dere, bruk oss.

